

**ODZIV NA DVA PRISPEVKA O POUČEVANJU IZ
5. ŠTEVILKE OBZORNIKA**

PETER PRELOG

V 5. številki Obzornika 2011 sta izšla dva članka (Babič, Zabret) o slabem stanju v našem šolstvu. Ker se to dogaja hkrati z zanesljivimi znaki svetovne krize, ki bo majhno državo, kot je Slovenija, zagotovo močno prizadela in s tem še dodatno materialno negativno vplivala tudi na šolstvo, me je začudilo to, da v 6. številki Obzornika ni bilo na ta članka nobenega odmeva.

Ko je v Delu nekdo pisal svojevoljne trditve o meritvah svetlobne hitrosti, se je hitro odzval Tomaž Podobnik s FMF, ki se je kot strokovnjak (fizik) čutil DOLŽNEGA (ljudem, bralcem) stvari postaviti na pravo mesto. Tudi naša avtorja sta začutila potrebo, dolžnost, opozarjati javnost; zakaj sedaj ni strokovnega odziva? Imam neprijeten občutek, da pri nas ni strokovnjakov, ki bi SE ČUTILI DOLŽNE (ljudem, staršem, učencem, učiteljem, ...) V ŠOLI karkoli postavljati na pravo mesto. Pri tem ne mislim na ministra za šolstvo z njegovim birokratskim aparatom vred – ta je trenutno tako in tako omrtvičen – ki pa tudi sicer ne more dajati idejnih rešitev, lahko jih samo izvršuje. Ideje za smiselno šolstvo lahko prihajajo od vsepovsod in jih je treba tudi resno upoštevati – toda najgloblje in najpametnejše rešitve vendar pričakujemo od strokovnjakov za šolo, od tistih v vrtcu, prek osnovnih, srednjih šol, fakultet do inštitutov, do učiteljev, ki učijo učitelje. Kje so, ne berejo Obzornika? Ne „vidijo“ šolstva? Je tudi že učiteljem vseeno, kaj se dogaja? Že sporočilo, da naš maturant „nima pojma“, kaj je kocka, sproža obilo vprašanj: kako je mogoča pred maturo taka miselnost, tak način pogovora s profesorico, da ne omenim še (ne)znanja, ... Iz Babičevega članka se vidi, da je zaradi prenapihnenosti našega pomaturitetnega šolstva zelo verjetno, da bo ta kandidat prej ali slej končal tudi fakulteto in celo doktoriral (si bo pač disertacijo od nekod dal prepisati), direktor lekarn bo še vedno lahko, če je „sposoben za to“, čeprav „nima pojma“, kaj je kocka.

Učence, ki „nimajo pojma“, je nesmiselno ocenjevati, izpraševati na izpitih, maturi, jim dajati spričevala. Če je takih preveč, je nesmiselno šolsko ocenjevanje na sploh. In če ni ocen, zakaj potem sploh hoditi v šolo? Zato,

da bi nabirali znanje in našli svoj bodoči poklic? Si s tem znanjem zagotovili zaposlitev in materialno podlago za svoje življenje, za življenje svoje bodoče družine? Toda to so zaprašeni starinski ideali, ki ne veljajo več in mladim nič ne pomenijo, zanje so odločilna stališča njihovega najstniškega okolja, ki je do kakršnegakoli šolskega prizadevanja odklonilno. Vprašanje – „se grebeš za ocene?“ – lahko deaktivira tudi najsposobnejšega učenca, za manj sposobne pa je pravi blagoslov za nedelavnost. Seveda bodo kljub temu vsi še naprej hodili v šolo, na študij, tam je njihova družčina – učiti pa se tako in tako ni treba, saj lahko vedno odgovoriš „nimam pojma“!

Toda tudi odrasli prepogosto odrekajo šoli vzgojno in izobraževalno vrednost. Vse šole, od vrtcev naprej, so po njihovo predvsem varstvene ustanove za cele generacije mladih ljudi, da v času doraščanja ne delajo preveč zgage, da so pod kontrolo. Ta zamisel se pa že krha, dopoldne srečamo v mestu in v lokalih trume šolarjev, ki „so takrat v šoli“ – kar je zanesljivo znamenje, da ta kontrolni sistem razpada. Šola razpada! Seveda je šolstvo kljub temu koristno, v šolstvu in ob njem je zaposlenih ogromno ljudi in vsi zaslužijo: od študentskih servisov (ki potem s tem denarjem, ki so ga „prigarali“, kupujejo Bellevue, podjetja, itd. . . .), gradbenih podjetij, ki gradijo vedno nove šole in popravljajo tiste, ki so jih že prej zgradili, . . . do zaposlenih v šolskih ustanovah, tam celo učitelji zaslužijo plače. Tudi med profesorji niso priljubljeni tisti kolegi, ki dajejo dosti slabih ocen, s tem odvrčajo šolarje od vpisa na to šolo in s tem ogrožajo „delovna mesta“. – Šolarji in njihovo znanje postajata postranski zadevi („v šoli se tako in tako nič ne naučijo“), nagrajujemo in razveseljujemo jih s priznanji in spričevali, od pikapolonic v vrtcih in maturitetnih spričeval do doktoratov. Organiziramo izlete in čuuudovite maturantske plese! Ali ni vse to imenitno? Seveda pa vzdrževanje takega stanja (državo in nas) nekaj stane, „znanje ni zastonj“!

To je posplošena, šablonska slika šolstva, morda pa je v njej nekaj vzpodbude za razmišljanje! Šolski strokovnjaki, tisti, ki mislite, da imate kaj povedati: postavite stvari na pravo mesto, če to zmorete, primerjajte z dejanskim stanjem, pokažite smeri možnih izboljšav! Nakažite jasne smeri izobraževanja novih, modernih učiteljev – saj bodo predvsem oni zmožni uvajati spremembe v šolstvo! Sedanje učitelje na novo motivirajte, da ne bodo hodili v službo samo še zaradi plače in počitnic! O „pedagoškem erosu“ pa raje ne pišite, da tega ne prebere kakšna besna supernapredna mamica in pridrvi z advokati in nas (barabe pokvarjene!) vse spravi na TV, v cajtenge in v arest!